

Cristoforo Colombo viaggiatore senza confini
Alessandro Gatti
Copyright © 2015 Adizioni EL s.r.l., Trieste, Italy

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 90; 031 425 16 19; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

Cristofor Columb, călătorul fără frontiere
Alessandro Gatti

Copyright © 2018 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba italiană: Geanina Tivdă

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Sînziana Cotoară
Copertă: Andreea Apostol
Tehnoredactare și prepress: Banu Gheorghe

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GATTI, ALESSANDRO
Cristofor Columb, călătorul fără frontiere / Alessandro Gatti;
trad.: Geanina Tivdă – București: Litera, 2018
ISBN 978-606-33-2898-5
I. Gatti, Alessandro
II. Tivdă, Geanina trad.)
821.11

Alessandro Gatti
Cristofor Columb
călătorul fără frontiere

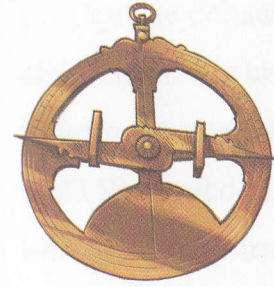
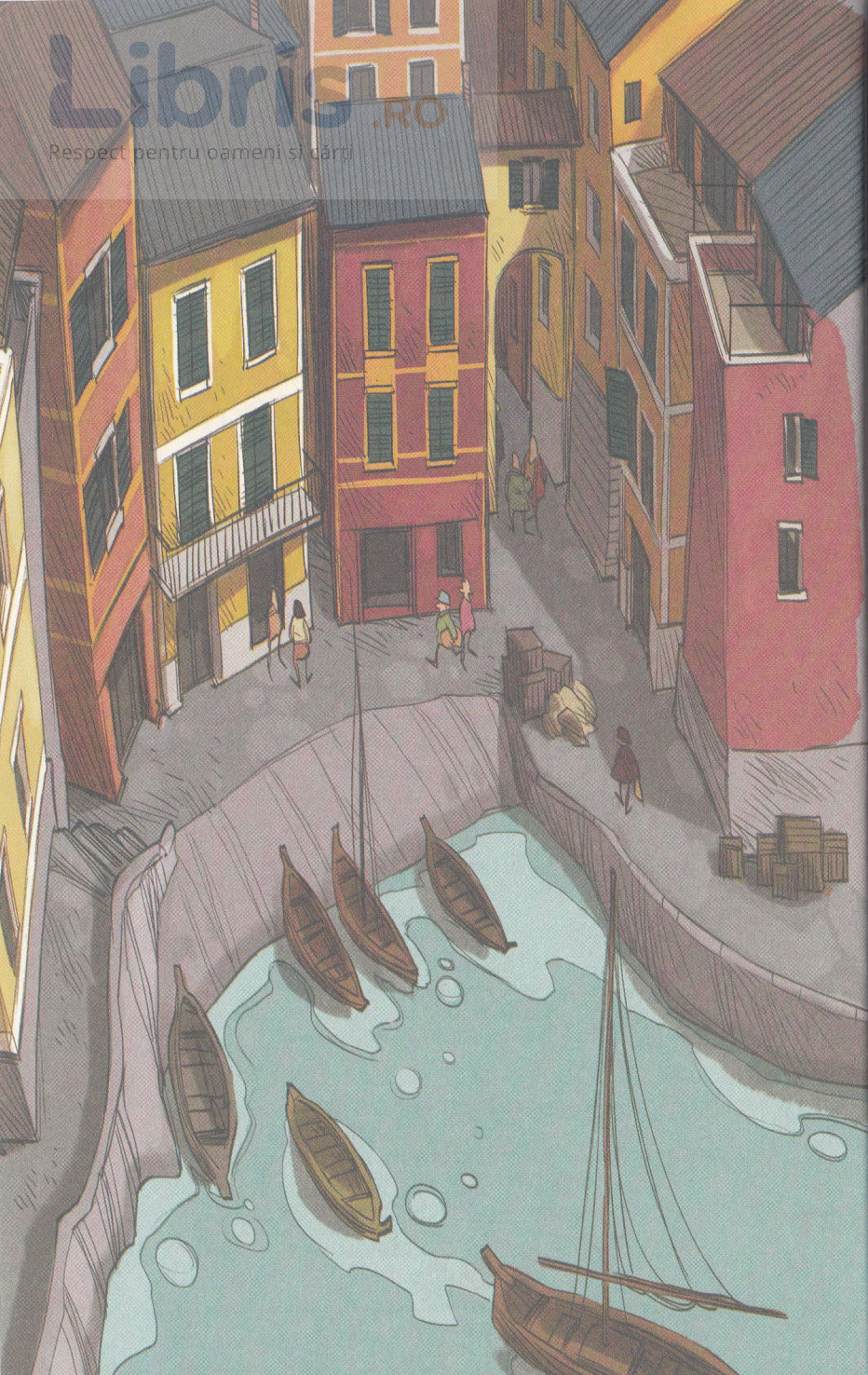
București
2018

Respectiv *Trebuie să mai știți* că un arheolog subacvatic din Statele Unite, Barry Clifford, susține că a găsit pe fundul mării, în largul coastei haitiene, epava corabiei *Santa Maria*, care a naufragiat în ziua de Crăciun din anul 1492. Încă nu este sigur dacă vasul găsit de Clifford este, într-adevăr, corabia lui Columb. Dacă însă doriți să mergeți să vedeți cu ochii voștri ca să încercați să vă dați seama singuri, cred că nu vă mai rămâne altceva de făcut decât să vă înscrieți la un curs bun de scufundări!

Suprins

.....

Un tânăr marinăr.....	5
O mare confiscată.....	9
Un naufragiu „cu noroc“.....	15
Un nou orizont.....	20
Ani grei.....	26
Un om încăpățânat.....	34
Spre Occident.....	39
Dincolo de marele ocean.....	47
Triumful amiralului.....	58
Admirație și oroare.....	62
O prietenie foarte îndelungată.....	69
Cristofor Columb, astăzi.....	77

Capitolul 1

Un tânăr marinar

Șo după-amiază de vară.

Un soare puternic de culoarea lămâii dogorește pe cer, deasupra creștelor Apeninilor din Liguria. O ambarcațiune de marfă cu chila lovită, care ar avea nevoie de mâinile pricepute ale unui meșter, brăzdează marea adâncă și liniștită, ca oglinda, până la un debarcader dintr-un port micuț.

La prora stă în picioare un tânăr de nici douăzeci de ani, care privește țărnul din ce în ce mai apropiat cu privirea absentă, cufundat în gânduri.

Pe neașteptate, tânărul marinar vede ceva și tresare.

De fapt, vede *pe cineva*.

– La naiba! Oare acela n-o fi băiatul de casă al jupânului Bellesio? spune el scrâșnind din dinți. Ce-o fi vrând? Doar i-am spus stăpânului lui că o să-i plătesc vinul ăla nenorocit când o să am bani!

Imediat ce leagă barca, tânărul marinar caută să-l evite pe nesuferitul care s-a

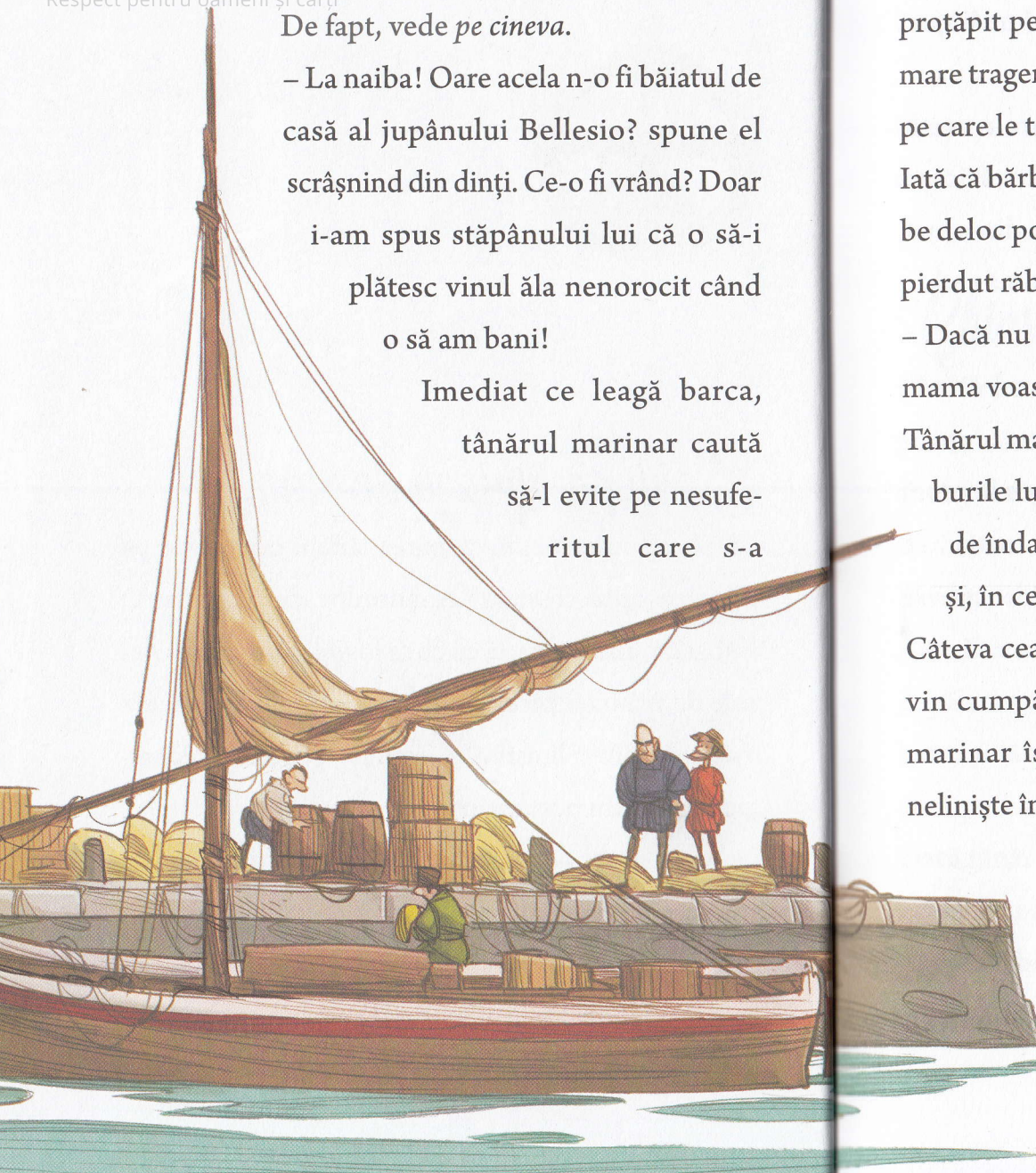
proțăpit pe debarcader ca un paznic și pornește cu mare tragere de inimă să descarce lemnele și brânza pe care le transportase până acolo, dar în zadar. Iată că bărbatul se apropie de el și, cu gesturi și vorbe deloc politicoase, îi amintește că stăpânul lui și-a pierdut răbdarea și vrea banii.

– Dacă nu aveți bani, nu trebuia să cumpărați vin, mama voastră de sărântoci! mai spune el răcnind.

Tânărul marinar nu-și ridică deloc privirea de la treburile lui. Dă din cap, mormăie că o să plătească de îndată ce va putea, încarcă marfa într-un căruț și, în cele din urmă, se îndepărtează.

Câteva ceasuri mai târziu, cu barca plină de ulei și vin cumpărate de la depozitele din port, tânărul marinar își îndreaptă iar prora spre larg. Simte neliniște în suflet, și prin minte îi trec numai gânduri

negre. Câștigurile de pe urma tavernei deschise de tatăl său în Savona sunt modeste și nici măcar banii pe

care familia lui îi câștigă în plus țesând lână nu îi ajută să se descurce până la sfârșitul lunii.

Cum oare o să plătească datoria pe care o are la vânzătorul de vin? Tânărul nu știe. Privirea-i rătăcește în largul mării, până la orizont și, în cele din urmă, el pufnește zgomotos, dând din cap, de parcă ar dori să alunge toate gândurile acelea.

Suntem în vara anului 1470, debarcaderul este în Porto Maurizio, din Liguria (astăzi aparține orașului Imperia), iar tânărul marinar care pufnește la prora este... Cristofor Columb.

Chiar așa.

Căci Cristofor Columb s-a născut la Genova în 1451, primul dintre cei patru fii ai lui Domenico Colombo și ai Susannei Fontanarossa. Familia lui Cristofor, dărcitori și postăvari, s-a mutat nu departe, la Savona, chiar în 1470.

Aici, Domenico Colombo a deschis o tavernă, dar, după cum am văzut deja, afacerile nu-i mergeau prea bine, și tânărul Cristofor era nevoit să se descurce cum putea.

Dacă tânărul Columb nu se lăfăia în aur, nici despre orașul lui natal, Genova, nu se poate spune că o ducea mult mai bine. Secole la rând, genovezii se luptaseră cu venețienii pentru controlul Mării Mediterane și,

ca vechii lor rivali, și ei adunaseră bogății extraordinare datorită importului de mărfuri din Orient. Mătase, porțelanuri, metale prețioase, esențe parfumate și mirodenii (mai ales piper, ghimbir, scorțișoară, cardamom și nucșoară) porneau din diverse colțuri ale Asiei și, parcurgând Drumul Mătăsii și Drumul Tămâii, ajungeau cu caravanele negustorilor arabi la porțile Europei, în marile porturi

din Constantinopol și Alexandria sau în avanposturile și coloniile comerciale ale venețienilor și genovezilor, împrăștiate pe coastele Mării Negre, în insulele grecești și în Țara Sfântă.

De aici, mărfurile sosite din Orient erau gata să ajungă, la prețuri foarte ridicate, la regii, nobilii și

bogății din Europa. Mirodeniile, în special, erau considerate adevăratul secret al

oricărei delicatese culinare, și

medicii atribuiau multora dintre ele virtuți

miraculoase.

Totuși, chiar în vremea în care tânărul Columb a început să iasă pe mare, ocupat cu comerțul lui mărunț, succesul comercial al Genovei era în declin.

Un adevărat uragan zguduia în acei ani Europa: în 1453, Bizanțul (străvechiul Constantinopol, răscruce între Orient și Occident) căzuse în mâinile cuceritorilor turci, și expansiunea Imperiului Otoman continuase cu avânt, înghițind și coloniile

genoveze: Pera, Focea, Samotrace, Lemnos și altele. Un adevărat dezastru.

Ca un fel de oglindă, viața lui Cristofor reflecta la scară mică situația tulbure pe care istoria o trasa în jurul lui. Așa cum curenții de aer contrari stârnesc furtuni atunci când se întâlnesc, tot astfel, diferite sentimente care coexistau în sufletul tânărului genovez se amestecau, dezlănțuind o furtună de ambiții și planuri, care a avut ca rezultat, în mod inevitabil, schimbarea.

Dar de unde veneau aceste sentimente? În primul rând, din trăsăturile caracterului său, care vor rămâne neschimbate de-a lungul vieții sale zbuciumate și aventuroase: spiritul de inițiativă, cutezanța, dorința arzătoare de o viață mai bună. Se adăugau talentul său înnăscut pentru navigație și cunoștințele dobândite: știa să citească, să scrie, să socotească, avea noțiuni de geometrie și de geografie (în acele vremuri se numea cosmografie), un bagaj deloc neglijabil pentru un tânăr cu origini modeste și din cale-afară de prețios pentru a ajunge un adevărat om al mării.

Cristofor începe să străbată Mediterana în lung și-n lat, după ce hotărăște să lase în urmă războiul de țesut și tejgheaua din taverna tatălui său, Domenico, ca să-și încerce norocul în altă parte.

Până în anul 1473, Cristofor are ocazia să navigheze până la insulița Chios din estul Mării Egee, una dintre foarte puținele colonii genoveze care mai rămăseseră. Este ușor să ne imaginăm că acea călătorie îi întărește ideile care deja începuseră să-i încolțească în minte: Mediterana, sufocată în partea de răsărit de dominația turcă și de taxele vamale foarte ridicate din puținele porturi în care străinilor li se permitea să facă negoț, nu mai avea nimic de oferit. Viitorul se afla pe mări mai întinse, pe ocean, dincolo de strâmtoarea Gibraltar, pe care anticii o numeau Coloanele lui Hercule. Viitorul avea să fie al celor care erau în stare să găsească un mod de a ajunge direct la sursa tuturor acelor mărfuri atât de prețioase, Orientul, „scoțând din circuit“ negustorii cu caravane, porturile egiptene, turcii și orice alt intermediar. Evident, aceste gânduri